

## POSTANOWIENIE

Dnia 18 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Małarski (przewodniczący)

SSN Dariusz Kala (sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

w sprawie **S. K.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2019 r.

kwestii wznowienia z urzędu

postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego

zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 5 lipca 2018 r. , sygn. II AKz (...)

utrzymującym w mocy postanowienie Sądu Okręgowego w S.

z dnia 4 czerwca 2018 r., sygn. akt II K (...)

na podstawie art. 542 § 3 k.p.k.

### **p o s t a n o w i ł**

**stwierdzić brak podstaw do wznowienia z urzędu**

**postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem**

**Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 5 lipca 2018 r., sygn. akt II AKz**

**(...).**

### UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 4 czerwca 2018 r. , sygn. akt II K (...), wydanym na posiedzeniu, Sąd Okręgowy w S., orzekając w składzie jednoosobowym, umorzył postępowanie „w sprawie skazanego S. K. o wydanie wyroku łącznego w zakresie objęcia tymże wyrokiem łącznym kar orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w S.

z dnia 4 grudnia 2015 roku w sprawie o sygn. akt XIV K (...) oraz Sądu Okręgowego w S. z dnia 12 lipca 2017 r., sygn. akt II K (...). Orzeczenie zawiera również rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu.

Z uzasadnienia postanowienia wynika, że powodem jego wydania było stwierdzenie braku podstaw do wydania wobec skazanego nowego wyroku łącznego zarówno w oparciu o regulacje dotyczące kary łącznej w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r., jak i w wersji obowiązującej po tej dacie. Sąd stwierdził bowiem, że przestępstwa, za które skazano S. K., na mocy wyżej wymienionych wyroków, nie pozostają w realnym zbiegu ani ze sobą wzajemnie, ani też z innymi przestępstwami, za które S. K. został już wcześniej prawomocnie skazany. Nie zachodzi również podstawa do orzeczenia kary łącznej według nowych regulacji, a to z uwagi na fakt, że jedyną karą podlegającą wykonaniu jest kara pozbawienia wolności orzeczona wyrokiem Sądu Okręgowego w S. z dnia 12 lipca 2017 r., sygn. akt II K (...). Kara wymierzona wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 4 grudnia 2015 r., sygn. akt XIV K (...) została wykonana w całości w dniu 5 maja 2018 r.

Od powyższego postanowienia zażalenie wywiódł obrońca skazanego, który podniósł zarzuty obrazy przepisów:

- art. 572 k.p.k. poprzez uznanie, że w sprawie brak było przesłanek wydania wyroku łącznego pomimo złożenia wniosku o wydanie wyroku łącznego na długo przed wykonaniem kary pozbawienia wolności, a zwłoka w rozpoznaniu tego wniosku powstała w sposób całkowicie od skazanego niezależny,

- art. 85 k.k. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy zachodziły warunki orzeczenia kary łącznej co do kar pozbawienia wolności wynikających z wyroków Sądu Rejonowego w S. z dnia 4 grudnia 2015 r., sygn. akt (...) oraz Sądu Okręgowego w S. z dnia 12 lipca 2017 r., sygn. akt II K (...).

Postanowieniem z dnia 5 lipca 2018 r., sygn. akt II AKz (...), Sąd Apelacyjny w (...) zaskarżone postanowienie utrzymał w mocy i orzekł o kosztach procesu.

Wnioskiem z dnia 18 września 2019 r. obrońca z urzędu skazanego S. K., powołując się na art. 542 § 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 i pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 9 § 2 k.p.k. wniosła o wznowienie z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w S. z dnia 4 czerwca 2018 r., sygn. akt II K (...) utrzymanym w mocy postanowieniem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 5 lipca 2018 r., sygn. II AKz (...), uchylenie obu tych postanowień i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w S..

W uzasadnieniu wniosku skarżąca wskazała, że orzekające w wyżej wymienionym postępowaniu sądy nie zwróciły uwagi na wyrok Sądu Rejonowego w S. z dnia 19 lutego 2018 r., sygn. akt II K (...), na mocy którego wymierzono skazanemu karę roku i dziesięciu miesięcy pozbawienia wolności, która na dzień wydania przez Sąd Rejonowy w S. postanowienia w sprawie II K (...), podobnie jak i kara orzeczona wyrokiem Sądu Okręgowego w S. w sprawie II K (...), podlegała wykonaniu, a zatem istniały warunki orzeczenia kary łącznej. Powyższe obligowało sąd do wydania wyroku łącznego, który mógł zapaść wyłącznie po przeprowadzeniu rozprawy. Na tej konstatacji skarżąca oparła wniosek, że w przedmiotowej sprawie zaistniało uchybienie o randze bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postaci nienależytej obsady sądu (art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.), a to z uwagi na fakt, iż sąd powinien rozpoznać tę sprawę na rozprawie, w składzie określonym w przepisie art. 28 § 2 k.p.k., gdyż czyn przypisany wyrokiem w sprawie II K (...) stanowił zbrodnię z art. 197 § 1 pkt 3 k.p.k.

Ponadto skarżąca wskazała, że w związku z faktem, iż postanowienie z dnia 4 czerwca 2018 r. zostało opatrzone znakiem graficznym, który nie spełnia kryteriów podpisu, należy stwierdzić, że orzeczenie sądu pierwszej instancji dotknięte jest uchybieniem wskazanym w art. 439 § 1 pkt 6 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na wstępie należy zauważyć, że zgodnie z treścią art. 542 § 3 k.p.k. wznowienie postępowania z powodu uchybień, o których mowa w art. 439 § 1 k.p.k., możliwe jest wyłącznie z urzędu. Z powyższych względów strona - nie mając kompetencji do złożenia wniosku o wznowienie postępowania na tej podstawie –

może jedynie, w oparciu o treść art. 9 § 2 k.p.k., zasygnalizować organowi procesowemu potrzebę podjęcia czynności z urzędu. I z taką właśnie sytuacją mieliśmy do czynienia w przedmiotowej sprawie.

Merytoryczne rozważania należy rozpocząć od wskazania, że zgodnie z treścią art. 572 k.p.k. *jeżeli brak warunków do wydania wyroku łącznego, sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania*. Przedmiotowe orzeczenie sąd jest uprawniony wydać zarówno na posiedzeniu, jak i na rozprawie.

W analizowanym postępowaniu rzeczne postanowienie sąd wydał na posiedzeniu, orzekając w składzie jednoosobowym, co było w pełni zgodne z treścią art. 30 § 1 k.p.k. W związku z tym, że sąd meriti nie miał w optyce swoich rozważań wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 19 lutego 2018 r., sygn. akt II K (...) i z tej racji nie rozważał kwestii jego połączenia, jest oczywiste, że fakt istnienia owego judykatu, nie mógł wyznaczać forum orzekania tego sądu i to niezależnie od tego, co było przyczyną niedostrzeżenia wspomnianej decyzji procesowej. Już z tej perspektywy zatem twierdzenie o zaistnieniu w przedmiotowej sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. musi zostać uznane za chybione.

Co jednak najistotniejsze, nawet gdyby organ a quo orzekał na rozprawie, nie byłoby podstaw do twierdzenia, że orzekając jednoosobowo dopuścił się uchybienia, o którym mowa w ostatnio powołanej regulacji. Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, opartym na pogłębionej argumentacji prawnej, do której w tym miejscu wypada jedynie odesłać (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 marca 2007 r., V KK 4/07, OSNKW 2007, z. 4, poz. 36; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2014 r., I KZP 22/14, OSNKW 2015, z. 1, poz. 2), w postępowaniu w przedmiocie wydania wyroku łącznego sąd pierwszej instancji orzeka na rozprawie w składzie określonym przepisem art. 28 § 1 k.p.k. lub też art. 28 § 3 k.p.k. i to także wtedy, gdy podstawą orzeczenia kary łącznej jest przepis art. 88 k.k. (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 listopada 2015 r., IV KK 38/15, LEX nr 1925813).

Odnosząc się natomiast do twierdzeń, że orzeczenie sądu pierwszej instancji dotknięte jest uchybieniem wskazanym w art. 439 § 1 pkt 6 k.p.k., należy odwołać się do umotywowanego poglądu, który Sąd Najwyższy w tym składzie w pełni podziela, że „procedura karna nie przewiduje formy «paraflowania» orzeczenia, a zarazem nie określa, że podpis sędziego pod wyrokiem musi być czytelny, albo pozwalający stwierdzić, że został złożony przez określonego sędziego. Oznacza to, że wyodrębnione znaki pod orzeczeniem są podpisami w rozumieniu art. 113 k.p.k., a zatem nie wywołują skutku określonego w art. 439 § 1 pkt 6 k.p.k.” (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2012 r., V KK 220/12, LEX nr 1228651).

Powyższe wywody prowadzą do konkluzji, że w przedmiotowej sprawie nie zaistniały sugerowane przez obrońcę bezwzględne przyczyny odwoławcze.

Okoliczność ta w powiązaniu z faktem, że Sąd Najwyższy badając sprawę nie dostrzegł także innych podstaw, które nakazywałyby wznowienie postępowania z urzędu, musiała skutkować wydaniem rozstrzygnięcia o wskazanej wyżej treści.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.